

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 20. 9. 2012
COM(2012) 523 final

SPRÁVA KOMISIE

**Fond solidarity Európskej únie
Výročná správa za rok 2011**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Nevybavené žiadosti z roku 2010	3
3.	Nové žiadosti prijaté v roku 2011	6
4.	Financovanie	7
5.	Monitorovanie	8
6.	Ukončenia	9
7.	Oznámenie o budúcnosti Fondu solidarity EÚ	10
8.	Závery	11
	PRÍLOHA 1: Prahové hodnoty pre veľké katastrofy platné v roku 2011 (na základe údajov o hrubom národnom dôchodku z roku 2009).....	13
	PRÍLOHA 2: Fond solidarity EÚ – nevybavené žiadosti z roku 2010 a nové žiadosti, o ktorých sa rozhodlo v roku 2011	14
	PRÍLOHA 3: Žiadosti o pomoc z Fondu solidarity EÚ od roku 2002.....	16

SPRÁVA KOMISIE

Fond solidarity Európskej únie Výročná správa za rok 2011

1. ÚVOD

V článku 12 nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (ďalej len „nariadenie“), sa stanovuje, že Európskemu parlamentu a Rade sa má predkladať správa o činnosti fondu v predchádzajúcom roku. Táto správa opisuje činnosti fondu v roku 2011, pričom rovnako ako v prechádzajúcich správach je jej predmetom riešenie nevybavených a nových žiadostí, ako aj posúdenie správ o implementácii s cieľom pripraviť ich ukončenie.

Rok 2011 bol z hľadiska počtu žiadostí pokojnejším rokom. V priebehu roka boli predložené iba štyri žiadosti o pomoc z Fondu solidarity, kým v roku 2010 bolo predložených spolu 17 žiadostí. Keďže niektoré z týchto žiadostí boli prijaté na konci roka 2010, ich posudzovanie pokračovalo aj v roku 2011. Ide o žiadosť Francúzska (záplavy v departmáne Var), Českej republiky (jesenné záplavy), Nemecka (záplavy v Sasku), Chorvátska a Slovinska (septembrové záplavy) a Maďarska (únik červeného kalu). Posudzovanie týchto prípadov sa ukončilo v priebehu roka 2011 a je opísané v tejto správe.

Pokiaľ ide o štyri žiadosti predložené v roku 2011, išlo o dve žiadosti z Talianska (záplavy v oblasti Benátska, záplavy v Ligúrii a Toskánsku) a po jednej žiadosti zo Španielska (zemetrasenie v meste Lorca) a z Cypru (výbuch na námornej základni). Komisia v priebehu roka 2011 dokončila posudzovanie a akceptovala žiadosti Talianska (záplavy v oblasti Benátska) a Španielska (zemetrasenie v meste Lorca). Rozhodnutie o druhej talianskej žiadosti (záplavy v Ligúrii a Toskánsku), ako aj o žiadosti Cypru, Komisia prijala na začiatku roka 2012.

V roku 2011 Komisia poskytla pomoc z Fondu solidarity v celkovej výške 239,9 mil. EUR na 11 katastrof a v ďalších dvoch prípadoch navrhla ďalšiu pomoc vo výške 38 mil. EUR.

2. NEVYBAVENÉ ŽIADOSTI Z ROKU 2010

Francúzsko (záplavy v departmáne Var)

V dňoch 15. a 16. júna 2010 boli časti južného Francúzska zasiahnuté intenzívnymi dažďami. Dňa 24. augusta 2010 francúzske orgány podali žiadosť o pomoc z Fondu solidarity. Žiadosť bola obmedzená na najviac postihnutú oblasť v departmáne Var zahŕňajúcu deväť obcí, ako aj dve oblasti na subkomunálnej úrovni, ktoré spolu tvoria jednu súvislú oblasť, ktorá je v žiadosti jasne vymedzená. Výška celkových priamych škôd spôsobených touto katastrofou vo vymedzenej oblasti sa odhadovala

na 703,2 mil. EUR až 778,2 mil. EUR. Komisia na účely posúdenia žiadosti použila priemernú sumu škody vo výške 740,7 mil. EUR. Odhad celkových priamych škôd teda predstavoval 21 % bežnej prahovej hodnoty na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity, ktorá bola v prípade Francúzska stanovená na rok 2010 na 3,467 mld. EUR (t. j. 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002). Keďže výška škody nedosiahla prahovú hodnotu, žiadosť Francúzska sa skúmala podľa výnimočných kritérií pre „mimoriadne regionálne katastrofy“. Z posúdenia vyplynulo, že v rámci žiadosti Francúzska neboli predložené žiadne dôkazy o tom, že hospodárska stabilita departmánu Var bola ovplyvnená vážnym a trvalým spôsobom, ako napríklad významným poklesom zamestnanosti alebo regionálneho HDP. Z tohto dôvodu sa Komisia 4. marca 2011 rozhodla, že žiadosť Francúzska nespĺňa podmienky pre výnimočné uvoľnenie prostriedkov z fondu a v tomto zmysle informovala francúzske orgány.

Česká republika (jesenné záplavy v roku 2010)

V auguste 2010 boli severné časti Českej republiky, konkrétne Liberecký kraj a susedný okres Děčín, ktorý patrí do Ústeckého kraja, zasiahnuté nezvyčajne silnými dažďami. Tie viedli k rozsiahlym záplavám, ktoré spôsobili značné škody na verejnej infraštruktúre, súkromných obydlíach, v poľnohospodárstve a podnikoch. Dňa 14. októbra 2010 české orgány podali žiadosť o pomoc z Fondu solidarity. Podľa odhadu českých orgánov celkové priame škody dosiahli výšku 436,5 mil. EUR, čo predstavuje 53 % bežnej prahovej hodnoty na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity, ktorá bola v prípade Českej republiky stanovená na rok 2010 na 824,03 mil. EUR (t. j. 0,6 % HND na základe údajov z roku 2008). Žiadosť sa preto skúmala podľa výnimočných kritérií pre „mimoriadne regionálne katastrofy“. V žiadosti bolo preukázané, že kritériá, podľa ktorých musí katastrofa postihnúť a) väčšinu obyvateľstva príslušnej oblasti a b) spôsobiť vážne a trvalé dôsledky, pokiaľ ide o životné podmienky a hospodársku stabilitu danej oblasti, boli splnené. Dňa 23. marca 2011 Komisia navrhla uvoľniť finančnú pomoc vo výške 10,912 mil. EUR. Príslušný postup prijímania opravného rozpočtu bol ukončený 14. júla 2011. Po uzatvorení dohody o vykonaní s Českou republikou bolo 22. decembra 2011 možné grant vyplatiť.

Nemecko (záplavy v Sasku)

V auguste a septembri 2010 zasiahli východné časti Nemecka, väčšinou v Sasku, ťažké privalové dažde, ktoré vyústili do povodní a spôsobili škody na verejnej infraštruktúre, súkromných obydlíach, v poľnohospodárstve a podnikoch. Zo žiadosti predloženej nemeckými orgánmi 15. októbra 2010 vyplynulo, že bola predložená kumulatívna žiadosť týkajúca sa troch rôznych katastrof a že k týmto udalostiam došlo v rôznych oblastiach Saska, ktoré sa len čiastočne prekrývajú. Celková kumulovaná výška priamych škôd spôsobených záplavami bola odhadnutá na 937,8 mil. EUR, čo predstavuje takmer jednu tretinu bežnej prahovej hodnoty na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity, ktorá bola v prípade Nemecka stanovená na rok 2010 na 3,467 mld. EUR (t. j. 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002). Hoci sa v príslušnom ustanovení nariadenia hovorí o dôsledkoch (jednej) katastrofy, Komisia vždy akceptovala, že sériu podobných udalostí, ku ktorým došlo v krátkom časovom období a ktoré majú rovnaký pôvod alebo zasiahli tú istú oblasť, možno v zmysle

nariadenia považovať za jedinú udalosť. Udalosti odlišného pôvodu, ktoré zasiahli rôzne oblasti, by však mali byť posúdené osobitne. Dňa 4. apríla 2011 Komisia rozhodla, že tri záplavy uvedené v žiadosti nie je možné považovať za výnimočnú katastrofu v zmysle nariadenia. Nemecké orgány boli náležite informované.

Slovinsko (jesenné záplavy v roku 2010)

V dňoch 17. až 22. septembra 2010 zasiahli Slovinsko rozsiahle záplavy, ktoré spôsobili značné škody, najmä na kultúrnom dedičstve, verejnej infraštruktúre a súkromných obydlíach. Slovinské orgány 26. novembra 2010 požiadali o pomoc z Fondu solidarity. Keďže odhadované celkové priame škody vo výške 251,3 mil. EUR prevýšili prahovú hodnotu na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity uplatniteľnú na Slovinsko (t. j. 217,67 mil. EUR, údaje z roku 2008), túto katastrofu možno klasifikovať ako „veľkú prírodnú katastrofu“ v zmysle nariadenia. Dňa 24. februára 2011 sa Komisia rozhodla akceptovať žiadosť Slovinska a poskytnúť finančnú pomoc vo výške 7,460 mil. EUR. Príslušný postup prijímania opravného rozpočtu bol ukončený 14. júla 2011. Po uzatvorení dohody o vykonaní so Slovinskom bolo 8. decembra 2011 možné grant vyplatiť.

Chorvátsko (jesenné záplavy v roku 2010)

Chorvátsko postihli v dňoch 17. až 22. septembra 2010 intenzívne dažde, ktoré spôsobili rozsiahle záplavy najmä v západnej časti krajiny. Vzhľadom na to, že Chorvátsko bolo v čase podania žiadosti v procese rokovania o pristúpení k EÚ, je v zásade oprávnené na pomoc z Fondu solidarity. Katastrofa spôsobila značné škody na infraštruktúre, v sektore poľnohospodárstva a na súkromnom majetku. Celková výška priamych škôd sa odhadla na 47,003 mil. EUR. Keďže je táto suma nižšia ako prahová hodnota 275,80 mil. EUR (t. j. 0,6 % HND Chorvátska v roku 2008), túto katastrofu nemožno klasifikovať ako „veľkú prírodnú katastrofu“. Avšak v prípade záplav v Chorvátsku išlo o tie isté záplavy, ktoré spôsobili veľké škody v Slovinsku. Z tohto dôvodu sa dospelo k záveru, že bola splnená podmienka stanovená v článku 2 ods. 2 druhom pododseku nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002, podľa ktorého krajina, ktorá bola postihnutá tou istou veľkou katastrofou ako susedná krajina, môže výnimočne tiež dostať pomoc z Fondu solidarity, a Komisia rozhodla o poskytnutí finančnej pomoci Chorvátsku vo výške 1,175 mil. EUR. Príslušný postup prijímania opravného rozpočtu bol ukončený 14. júla 2011. Po uzatvorení dohody o vykonaní s Chorvátskou republikou bol grant 1. decembra 2011 vyplatený.

Maďarsko (únik červeného kalu)

Dňa 4. októbra 2010 došlo v blízkosti maďarskej dediny Kolontár k pretrhnutiu hrádze odkaliska červeného kalu hlinikárne *Magyar Alumínium Zrt (MAL Ltd.)*, následkom čoho došlo k obrovskému úniku červeného kalu, ktorý zaplavil viacero dedín. Katastrofa spôsobila vážne znečistenie, poškodila obytné domy a most, stovky ľudí bolo evakuovaných, 286 osôb bolo zranených a desať ľudí zahynulo. Maďarské orgány sa rozhodli predložiť žiadosť o pomoc z Fondu solidarity, ktorú Komisia dostala 13. decembra 2010.

Výška celkových priamych škôd spôsobených touto katastrofou sa odhadovala na 174,32 mil. EUR. Bežná prahová hodnota na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity bola v prípade Maďarska stanovená na rok 2010 na 590,71 mil. EUR (t. j.

0,6 % HND Maďarska z roku 2008). Vzhľadom na to, že priame škody spôsobené katastrofou boli podstatne nižšie ako bežná prahová hodnota, Maďarsko predložilo túto žiadosť na základe kritérií pre „mimoriadnu regionálnu katastrofu“.

V článku 2 ods. 1 nariadenia sa stanovuje, že sa vzťahuje *najmä* na veľké prírodné katastrofy¹, a preto z oblasti jeho uplatňovania nie sú *a priori* vylúčené technologické katastrofy. Tieto by sa však mohli považovať za oprávnené len za splnenia ďalších podmienok.

Článkom 3 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002 sa v zásade obmedzujú možnosti vyplácania platieb z fondu na financovanie opatrení, ktoré zmierňujú nepoistiteľné škody. Škody spôsobené únikom červeného kalu však boli spôsobené vadou priemyselného zariadenia. Odhliadnuc od otázky osobnej zodpovednosti, vlastníci a/alebo prevádzkovatelia hlinikárne sa mali poistiť proti rizikám vyplývajúcim z prevádzkovania zariadenia (objektívna zodpovednosť). Škody spôsobené únikom červeného kalu sa preto musia považovať za poistiteľné. V žiadosti sa navyše neskúmala otázka zodpovednosti. V článku 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002 sa však pre prijímajúce štáty stanovuje povinnosť usilovať sa o všetky možné náhrady od tretích strán. V článku 3 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002 sa stanovuje, že platby z fondu, ktoré sa týkajú nákladov na odstránenie škôd, ktoré následne zaplatila tretia strana, sa musia nahradiť. V súlade so zásadou „platí znečisťovateľ“ je vlastník a/alebo prevádzkovateľ priemyselného komplexu zodpovedný za všetky škody spôsobené daným zariadením bez ohľadu na akúkoľvek možnú osobnú zodpovednosť alebo poistné krytie. Prostriedky z Fondu solidarity sa preto nesmú v súvislosti s takýmito škodami použiť. Z vyššie uvedených dôvodov nemožno maďarský únik červeného kalu považovať za katastrofu, ktorá spĺňa kritériá stanovené v nariadení Rady (ES) č. 2012/2002 na uvoľnenie prostriedkov z Fondu solidarity. Maďarsko bolo o rozhodnutí Komisie náležite informované.

3. NOVÉ ŽIADOSTI PRIJATÉ V ROKU 2011

V priebehu roka 2011 boli doručené žiadosti Talianska (záplavy v oblasti Benátska), Španielska (zemetrasenie v meste Lorca) a Cypru (výbuch na námornej základni). Tesne pred koncom roka 2011 bola Komisii doručená ďalšia žiadosť Talianska (záplavy v Ligúrii a Toskánsku). Posúdenie žiadostí Cypru a Talianska (záplavy v Ligúrii a Toskánsku) sa však mohlo dokončiť až v roku 2012 a bude opísané vo výročnej správe za rok 2012.

Taliansko (záplavy v oblasti Benátska)

V období od 31. októbra do 2. novembra 2010 zasiahli oblasť Benátska v severovýchodnom Taliansku privalové dažde, ktoré ešte zhoršil topiaci sa sneh, čo spôsobilo, že rieky sa vyliali zo svojich korýt a zaplavili rozsiahle oblasti, pričom spôsobili škody na cestách a infraštruktúrnych sieťach, v poľnohospodárstve, v podnikoch a na obytných domoch. V celej oblasti Benátska boli zaznamenané

¹ V článku 2 ods. 1 sa uvádza: „Na požiadanie členského štátu alebo krajiny zúčastňujúcej sa rokovani o pristúpení s Európskou úniou, ďalej len „prijímajúci štát“, sa môže pomoc z fondu mobilizovať *najmä* keď sa na území tohto štátu vyskytne veľká prírodná katastrofa so závažnými dôsledkami na životné podmienky, prírodné prostredie alebo na hospodárstvo v jednej alebo vo viacerých oblastiach alebo v jednej alebo vo viacerých krajinách.“

rozsiahle škody, pričom mimoriadne zasiahnuté bolo povodie rieky Bacchiglione, ktoré zahŕňa mestské oblasti Vicenza a Padova. Taliansko následne predložilo žiadosť o finančnú pomoc z Fondu solidarity, ktorá bola Komisii doručená 7. januára 2011. V polovici augusta 2011 bola doručená značne prepracovaná žiadosť. Po dôkladnom preskúmaní žiadosti Komisia dospela k záveru, že žiadosť Talianska možno klasifikovať ako žiadosť týkajúcu sa „mimoriadnej regionálnej katastrofy“. Celkové priame škody, ktoré Komisia uznala, dosahujú výšku 676,36 mil. EUR, čo predstavuje 19 % bežnej prahovej hodnoty, ktorá bola v prípade Talianska stanovená na rok 2011 na 3,536 mld. EUR (t. j. 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002). Komisia preto 17. novembra 2011 schválila žiadosť Talianska a navrhla uvoľniť prostriedky z Fondu solidarity vo výške 16,9 mil. EUR. Príslušný postup prijímania opravného rozpočtu bol ukončený 13. decembra 2011. Rozpočtové prostriedky však mohli byť sprístupnené až v polovici februára 2012. Po uzatvorení dohody o vykonaní s Talianskom bolo 15. júna 2012 možné grant vyplatiť.

Španielsko (zemetrasenie v meste Lorca)

Dňa 11. mája 2011 zasiahli španielske mesto Lorca dve po sebe nasledujúce zemetrasenia s magnitúdou 5,2 stupňa, ktoré si vyžiadali životy deviatich ľudí a spôsobili veľké škody. Španielsko predložilo žiadosť o finančnú pomoc z Fondu solidarity, ktorá bola doručená Komisii 20. júla 2011 a následne 1. augusta 2011 aktualizovaná. Celkové priame škody spôsobené touto katastrofou, ktoré Komisia uznala, dosahujú výšku 842,84 mil. EUR, čo predstavuje 23,84 % bežnej prahovej hodnoty, ktorá bola v prípade Španielska stanovená na rok 2011 na 3,536 mld. EUR (t. j. 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002). Komisia sa 17. novembra 2011 rozhodla akceptovať žiadosť Španielska na základe výnimočných ustanovení pre „*mimoriadnu regionálnu katastrofu*“ a navrhla uvoľnenie pomoci z Fondu solidarity vo výške 21,1 mil. EUR. Príslušný postup prijímania opravného rozpočtu bol ukončený 13. decembra 2011. Rozpočtové prostriedky však mohli byť sprístupnené až v polovici februára 2012. Vyplatenie grantu sa uskutoční po podpísaní dohody o vykonaní medzi Komisiou a Španielskom.

4. FINANCOVANIE

V roku 2011 sa granty z Fondu solidarity vyplátili v šiestich prípadoch, v ktorých boli žiadosti doručené v lete 2010. Príslušný predbežný návrh opravného rozpočtu č. 1 na rok 2011 bol s konečnou platnosťou dokončený 6. apríla 2011². Platby sa uskutočnili v priebehu leta a jesene 2011.

Prostriedky z fondu sa uvoľnili aj v prípade ďalších troch žiadostí prijatých koncom roku 2010. Predbežný návrh opravného rozpočtu č. 2 na rok 2011 sa týka záplav, ktoré zasiahli Českú republiku, Slovinsko a Chorvátsko (jesenné záplavy v roku

² Opravný rozpočet č. 1 na rok 2011 sa týka uvoľnenia viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov z Fondu solidarity EÚ vo výške 182 388 893 EUR v súvislosti s následkami silných dažďov v Poľsku, na Slovensku, v Českej republike, Maďarsku, Chorvátsku a Rumunsku. Dňa 6. 4. 2011 bol prijatý Európskym parlamentom. KOM(2011) 9. Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2011.

2010) a rozpočtový orgán ho schválil 14. júla 2011. Platby sa realizovali koncom roku 2011 po prijatí rozhodnutí o grante a podpísaní dohôd o vykonaní³.

Pokiaľ ide o žiadosti prijaté v roku 2011, prostriedky z Fondu bolo možné uvoľniť v prípade Talianska (záplavy v oblasti Benátska) a Španielska (zemetrasenie v meste Lorca). Príslušný predbežný návrh opravného rozpočtu č. 7 na rok 2011 schválil rozpočtový orgán 13. decembra 2011⁴. Avšak platby sa oneskorili, pretože rozpočtové prostriedky sa museli preniesť do roku 2012 a bolo potrebné dokončiť dohody o vykonaní.

Granty z Fondu solidarity schválené v roku 2011			
Prijímajúci štát	Katastrofa	Katégoria	Suma poskytnutá v roku 2011 (v EUR)
Slovensko	jarné záplavy v roku 2010	veľká	20 430 841
Poľsko	jarné záplavy v roku 2010	veľká	105 567 155
Česká republika	jarné záplavy v roku 2010	susedná	5 111 401
Maďarsko	jarné záplavy v roku 2010	veľká	22 485 772
Chorvátsko	jarné záplavy v roku 2010	susedná	3 825 983
Rumunsko	jarné záplavy v roku 2010	veľká	24 967 741
Česká republika	jesenné záplavy v roku 2010	regionálna	10 911 939
Slovinsko	jesenné záplavy v roku 2010	veľká	7 459 637
Chorvátsko	jesenné záplavy v roku 2010	susedná	1 175 071
Taliansko	záplavy v oblasti Benátska v roku 2010	regionálna	16 908 925
Španielsko	zemetrasenie v meste Lorca v roku 2011	regionálna	21 070 950
SPOLU			239 915 415

5. MONITOROVANIE

V priebehu roka 2011 Komisia vykonala monitorovacie návštevy v piatich krajinách prijímajúcich granty z Fondu solidarity, aby bola informovaná o systémoch, ktoré

³ Predchádzajúci návrh *opravného rozpočtu* č. 2 k *rozpočtu* na rok 2011 (KOM(2011) 154) bol 14. 7. 2011 prijatý Európskym parlamentom ako *opravný rozpočet* č. 3. Týka sa uvoľnenia viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov z Fondu solidarity EÚ vo výške 19 546 647 EUR v súvislosti s následkami silných dažďov v Slovinsku, Chorvátsku a Českej republike. Ú. v. EÚ L 213, 19.8.2011.

⁴ Opravný rozpočet č. 7 na rok 2011 sa týka uvoľnenia viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov z Fondu solidarity EÚ vo výške 37 979 875 EUR v súvislosti so zemetrasením v Murcii v Španielsku (21 070 950 EUR) a záplavami v oblasti Benátska v Taliansku (16 908 925 EUR). Dňa 13. 12. 2011 bol prijatý Európskym parlamentom. KOM(2011) 796 z 21.11.2011. Ú. v. EÚ L 62, 2.3.2012.

príslušné vnútroštátne orgány zaviedli v záujme čerpania príslušných grantov z Fondu solidarity a aby diskutovala o konkrétnych otázkach vykonávacích orgánov:

- návšteva v Dubline (**Írsko**), ktorá sa uskutočnila 1. júla 2011 a týkala sa grantu vo výške 13 mil. EUR poskytnutého v nadväznosti na záplavy z novembra 2009.
- návšteva v Poitiers (**Francúzsko**), ktorá sa uskutočnila 12. júla 2011 a týkala sa grantu vo výške 35,6 mil. EUR poskytnutého v nadväznosti na búrku Xynthia vo februári 2010.
- návšteva na Madeire (**Portugalsko**), ktorá sa uskutočnila 1. septembra 2011 a týkala sa grantu vo výške 31,3 mil. EUR poskytnutého v nadväznosti na zosuvy bahna a pôdy vo februári 2010.
- návšteva v Bukurešti (**Rumunsko**), ktorá sa uskutočnila 7. až 8. novembra 2011 a týkala sa grantu vo výške 25 mil. EUR poskytnutého v roku 2011 v nadväznosti na záplavy z júna 2010.
- návšteva v Budapešti (**Maďarsko**), ktorá sa uskutočnila 24. novembra 2011 a týkala sa grantu vo výške 22,5 mil. EUR poskytnutého v nadväznosti na záplavy z mája 2010.

Návštevy Komisie boli vo všeobecnosti veľmi vítané a poskytli primerané uistenie, že príslušné orgány čerpali prostriedky a uskutočňovali kontroly transparentným a správnym spôsobom, v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení o Fonde solidarity, rozhodnutí o grante a dohode o vykonaní.

Po prijatí záverečných správ Komisia uskutoční ďalšie analýzy a v prípade potreby prijme vhodné opatrenia.

6. UKONČENIA

V článku 8 ods. 2 nariadenia o Fonde solidarity sa stanovuje, že najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí jednoročnej lehoty odo dňa vyplatenia grantu predloží prijímajúci štát správu o finančnej realizácii grantu (ďalej len „správa o implementácii“) s rozpisom odôvodňujúcim výdavky (ďalej len „vyhlásenie o oprávnenosti“). Na záver tohto postupu Komisia ukončí pomoc z fondu.

V priebehu roka 2011 boli uzavreté tri zložky Fondu solidarity.

- (1) V prípade záplav v Bulharsku z jari 2005 sa poskytla finančná pomoc vo výške 9,7 mil. EUR a správa o implementácii bola prijatá 17. januára 2008. Na základe audítorskej práce bulharských orgánov sa odhalili neoprávnené výdavky vo výške 225 150 EUR. V dôsledku toho a po dohode s bulharskými orgánmi Komisia iniciovala proces vrátenia prostriedkov, pričom bulharské orgány sumu vo výške 225 150 EUR vrátili 29. decembra 2008. Ďalšiu analýzu a posúdenie Komisia dokončila na jar 2011. Komisia prípad uzatvorila vo februári 2011.

- (2) Pokiaľ ide o ukončenie pomoci v prípade týkajúcom sa cyklónu, ktorý v roku 2007 zasiahol ostrov Réunion (**Francúzsko**), poskytla sa finančná pomoc vo výške 5,29 mil. EUR a správa o implementácii bola prijatá 13. júla 2009. V dôsledku toho, že francúzske orgány vykázali neoprávnené výdavky, boli výdavky o 53 680 EUR nižšie ako poskytnutá suma. Po ďalších analýzach a zhodnotení záverečnej správy a vzhľadom na skutočnosť, že francúzske orgány nepredložili v stanovenej dvojmesačnej lehote žiadne námietky voči listu Komisie o ukončení pomoci, Komisia iniciovala v súvislosti so sumou vo výške 53 680 EUR proces vrátenia prostriedkov. Suma bola prevezená Komisii a zložka bola v júni 2011 uzavretá.
- (3) Pokiaľ ide o uzatvorenie **maďarského** prípadu z roku 2006 týkajúceho sa záplav z apríla 2006, Komisia poskytla finančnú pomoc vo výške 15 mil. EUR. Správa o implementácii bola Komisii doručená 18. mája 2009. Maďarské orgány vo svojej záverečnej správe uviedli, že vykazané výdavky sú o 4 598 EUR nižšie ako poskytnutá suma. V dôsledku toho sa po ďalších analýzach a kontrolách vykonaných Komisiou od maďarských orgánov spätne získala suma vo výške 4 598 EUR. Komisia uzatvorila prípad v septembri 2011.

V roku 2011 Komisia dostala záverečné správy o implementácii týkajúce sa grantov poskytnutých v roku 2009, a to z Francúzska (hurikán Klaus v roku 2009) a Talianska (zemetrasenie v regióne Abruzzo v roku 2009). Na konci obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto výročná správa, ešte prebiehalo posudzovanie týchto správ o implementácii.

7. OZNÁMENIE O BUDÚCNOSTI FONDU SOLIDARITY EÚ

Dňa 6. októbra 2011 Komisia predložila svoje oznámenie o budúcnosti Fondu solidarity EÚ⁵, ktorého cieľom je zvýšiť schopnosť fondu reagovať na katastrofy, zviditeľniť ho a súčasne objasniť jeho prevádzkové kritériá.

Komisia predložila legislatívny návrh na zmenu a doplnenie nariadenia o Fonde solidarity už v roku 2005, avšak tento návrh sa ukázal byť pre väčšinu členských štátov neprijateľným. Komisia preto daný návrh stiahla.

Komisia sa naďalej domnieva, že značné zlepšenie fungovania Fondu solidarity EÚ by bolo možné dosiahnuť vykonaním iba minimálnych úprav súčasného nariadenia, pričom by sa zachoval jeho účel a charakter a nezmenilo by sa financovanie ani objem povolených prostriedkov. Navrhovaná úprava nariadenia by nevedla k zmene oprávnených operácií financovaných z fondu, ako sú napríklad okamžitá oprava nevyhnutnej infraštruktúry a náklady na použitie prostriedkov reakcie. Prvky návrhu z roku 2005, ako je rozšírenie rozsahu pôsobnosti, zmena prahových hodnôt a vylúčenie kategórie regionálnych katastrof nie sú v oznámení zahrnuté.

V oznámení sa navrhujú tieto úpravy:

- jasne vymedzený rozsah pôsobnosti Fondu solidarity obmedzený na **prírodné** katastrofy a ich následky. „Kaskádové účinky“ ako napríklad technologické

⁵ KOM(2011) 613.

katastrofy, ktorých príčinou je prírodná katastrofa, by naďalej boli oprávnené na pomoc,

- **nové jednoduché vymedzenie regionálnych katastrof** založené na jedinom kritériu (vychádzajúcom z HDP); tým by sa odstránila nedostatočná jasnosť súčasných ustanovení, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých je možné výnimočne uvoľniť prostriedky z Fondu solidarity EÚ,
- zavedenie zálohových platieb (na požiadanie) a **urýchlenie platieb** v záujme zvýšenia účinnosti Fondu solidarity EÚ a jeho zviditeľnenia,
- jednoznačnejšia reakcia na pomaly sa rozvíjajúce katastrofy, ako je **sucho**,
- **administratívne zjednodušenie** a šetrenie času prostredníctvom zlúčenia rozhodnutí o grante a dohôd o vykonávaní,
- Komisia by takisto chcela spolu s členskými štátmi preskúmať, či by Fond solidarity mohol prispievať k vyššej **odolnosti voči katastrofám a zmene klímy** prostredníctvom zavedenia stimulov pre zvýšené úsilie v oblasti prevencie,
- Komisia je tiež otvorená diskusii o akýchkoľvek **d'alších prvkoch**, ktoré by členské štáty mohli chcieť zahrnúť v záujme zvýšenia účinnosti fondu.

V čase prijímania tejto správy prebiehajú o spomínanom oznámení diskusie na pôde Rady, Európskeho parlamentu a iných zúčastnených strán. Komisia skúma možnosti, pokiaľ ide o nový legislatívny návrh.

8. ZÁVERY

Kým v roku 2011 Komisia dostala iba menší počet nových žiadostí o pomoc z Fondu solidarity, v roku 2010 sa zaoberala rekordným počtom žiadostí, ktorých posudzovanie pokračovalo aj v roku 2011. Tieto žiadosti potvrdili mnoho problémov a tiež tendencií rozpoznaných a oznámených v predchádzajúcich rokoch.

Veľké katastrofy, ktoré sú hlavným cieľom Fondu solidarity, je pomerne jednoduché posúdiť na základe jedného nespochybniteľného kritéria (celkové priame škody presahujúce prahovú úroveň), ktoré musí byť splnené, aby bola pomoc schválená. Predstavujú však len asi jednu tretinu prijatých žiadostí.

Veľká väčšina žiadostí sa týka menších katastrof a je založená najmä na kritériách pre tzv. mimoriadne regionálne katastrofy; podľa úmyslu zákonodarcu sa tieto žiadosti mali schvaľovať len v skutočne výnimočných prípadoch, pričom je na ne vyčlenených iba 7,5 % ročných rozpočtových prostriedkov fondu. Podmienky schválenia takýchto žiadostí stanovené v nariadení sú zložité a je pomerne ťažké ich splniť. V dôsledku toho Komisia väčšinu žiadostí týkajúcich sa regionálnych katastrof zamietne. Užitočné by boli jasnejšie a jednoduchšie kritériá, na základe ktorých môže byť poskytnutá pomoc na regionálnu katastrofu.

Opäť sa ukázalo, že žiadosti vzťahujúce sa na priemyselné havárie a ďalšie katastrofy iného ako prírodného pôvodu zvyčajne nespĺňajú kritériá oprávnenosti

stanovené v nariadení, a to vzhľadom na zásadu „platí znečisťovateľ“ a na skutočnosť, že poistiteľné škody sú z pomoci z Fondu solidarity vylúčené. Ako už bolo uvedené v oznámení z októbra, právna neistota by sa odstránila jasnejším vymedzením rozsahu pôsobnosti, ktorým by sa pôsobnosť obmedzila na prírodné katastrofy a ich následky.

Žiadosti, ktoré boli prijaté neskôr v danom roku, nie je obvykle možné doriešiť počas toho istého roka. Ustanovenie nariadenia, podľa ktorého sa 25 % zo sumy 1 miliardy EUR každoročne pridelenej fondu nesmie vyčerpať pred 1. októbrom, aby neboli finančné prostriedky vyčerpané predčasne, je preto fakticky bez účinku. Okrem toho je potrebné zaoberať sa otázkou, ako by bolo možné granty vyplácať rýchlejšie.

Oznámenie o budúcnosti Fondu solidarity zahŕňa množstvo prvkov na zlepšenie právneho rámca a teda aj účinnosti fondu. Oznámenie preto pripravuje pôdu pre možný legislatívny návrh zameraný na zvýšenie schopnosti fondu reagovať na katastrofy, jeho zviditeľnenie a súčasné objasnenie jeho prevádzkových kritérií.

PRÍLOHA 1: PRAHOVÉ HODNOTY PRE VEĽKÉ KATASTROFY PLATNÉ V ROKU 2011
(NA ZÁKLADE ÚDAJOV O HRUBOM NÁRODNOM DÔCHODKU Z ROKU 2009)

(v mil. EUR)

Krajina		HND 2009*	0,6 % HND*	Prahová hodnota pre veľkú katastrofu na rok 2011*
AT	RAKÚSKO	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGICKO	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULHARSKO	33 113	198,678	198,678
CY	CYPRUS	16 641	99,845	99,845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774,274	774,274
DE	NEMECKO	2 430 940	14 585,640	3 535,904**
DK	DÁNSKO	226 447	1 358,684	1 358,684
EE	ESTÓNSKO	13 538	81,230	81,230
EL	GRÉCKO	226 644	1 359,863	1 359,863
ES	ŠPANIELSKO	1 029 541	6 177,246	3 535,904**
FI	FÍNSKO	171 383	1 028,298	1 028,298
FR	FRANCÚZSKO	1 922 845	11 537,070	3 535,904**
HR	CHORVÁTSKO	43 572	261,431	261,431
HU	MAĎARSKO	88 291	529,747	529,747
IE	ÍRSKO	132 601	795,607	795,607
IS	ISLAND	7 787	46,723	46,723
IT	TALIANSKO	1 494 576	8 967,457	3 535,904**
LT	LITVA	27 010	162,057	162,057
LU	LUXEMBURSKO	26 765	160,590	160,590
LV	LOTYŠSKO	19 954	119,723	119,723
MT	MALTA	5 451	32,704	32,704
NL	HOLANDSKO	556 518	3 339,108	3 339,108
PL	POLSKO	299 518	1 797,108	1 797,108
PT	PORTUGALSKO	162 331	973,986	973,986
RO	RUMUNSKO	113 652	681,913	681,913
SE	ŠVÉDSKO	296 151	1 776,908	1 776,908
SI	SLOVINSKO	34 704	208,224	208,224
SK	SLOVENSKO	62 575	375,452	375,452
TR	TURECKO	330 413	1 982,480	1 982,480
UK	SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO	1 587 886	9 527,315	3 535,904**

*Prahové hodnoty sú vymedzené ako 0,6 % HND alebo 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002, podľa toho, ktorá suma je nižšia.

*Zaokrúhlené hodnoty

** ~ 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002

Zdroj: Eurostat

PRÍLOHA 2: FOND SOLIDARITY EÚ – NEVYBAVENÉ ŽIADOSTI Z ROKU 2010 A NOVÉ ŽIADOSTI, O KTORÝCH SA ROZHODLO V ROKU 2011

Rok	2010						2011			
Žiadajúca krajina	Francúzsko	Česká republika	Nemecko	Slovinsko	Chorvátsko	Maďarsko	Taliansko	Španielsko	Cyprus	Taliansko
Názov a charakter katastrofy	Záplavy v departmáne Var	Jesenné záplavy	Záplavy v Sasku	Jesenné záplavy	Jesenné záplavy	Únik červeného kalu	Záplavy v oblasti Benátska	Zemetrasenie v meste Lorca	Výbuch na námornej základni	Záplavy v Ligúrii a Toskánsku
Dátum vzniku prvej škody	15. 6. 2010	7. 8. 2010	7. 8. 2010	17. 9. 2010	17. 9. 2011	4. 10. 2010	31. 10. 2010	11. 5. 2011	11. 7. 2011	25. 10. 2011
Dátum podania žiadosti	24. 8. 2010	14. 10. 2010	15. 10. 2010	26. 11. 2010	25. 11. 2010	13. 12. 2010	7. 1. 2011	20. 7. 2011	19. 9. 2011	22. 12. 2011
Dátum, ku ktorému boli k dispozícii úplné informácie	-	-	-	-	-	-	11. 8. 2011	1. 8. 2011	24. 11. 2011 20. 1. 2012	-
Prahová hodnota pre veľkú katastrofu (v mil. EUR)	3466,57	824,03	3466,57	217,67	275,80	590,71	3535,90	3535,90	99,85	3535,90
Celková priama škoda (v mil. EUR)⁶	740,70	436,48	937,77	251,30	47	174,32	676,36	842,84	-	722,47
Kategória	(regionálna)	regionálna	(regionálna)	veľká	susedná	(regionálna)	regionálna	regionálna	(veľká)/iná ako prírodná	regionálna
Škoda/prahová hodnota	21,37 %	52,97 %	27,05 %	115,45 %	17,04 %	29,51 %	19,13 %	23,84 %	-	20,43 %
Náklady na oprávnené núdzové operácie (v mil. EUR)	197,54	334,77	489	171,27	28,65	-	573,23	104	-	511,43

⁶ Celková suma priamych škôd, ktoré Komisia akceptovala

Oprávnené náklady / celková škoda	26,67 %	76,70 %	52,14 %	68,15 %	60,95 %	-	84,75 %	12,34 %	-	70,79 %
Pomoc / oprávnené náklady	-	3,26 %	-	4,36 %	4,10 %	-	2,95 %	20,26 %	-	3,53 %
Výška pomoci (% z celkovej škody)	-	2,5 %	-	2,97 %	2,5 %	-	2,5 %	2,5 %	-	2,5 %
Dátum rozhodnutia o grante	<i>zamietnuté</i>	22. 8. 2011	<i>zamietnuté</i>	19. 9. 2011	19. 8. 2011	<i>zamietnuté</i>	28. 3. 2012	9. 3. 2012	<i>zamietnuté</i>	<i>v procese rozhodovania</i>
Dátum (prijatia) dohody o vykonaní	-	11. 10. 2011	-	4. 11. 2011	14. 9. 2011	-	23. 4. 2012	26. 6. 2012	-	<i>v procese rozhodovania</i>
Poskytnutá pomoc (EUR)	-	10 911 939	-	7 459 637	1 175 071	-	16 908 925	21 070 950	-	18 061 682

PRÍLOHA 3: ŽIADOSTI O POMOC Z FONDU SOLIDARITY EÚ OD ROKU 2002

Rok	Krajina		Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
2002	1	AT	Záplavy	2 900	veľká	134
	2	CZ	Záplavy	2 300	veľká	129
	3	FR	Záplavy (Le Gard)	835	regionálna	21
	4	DE	Záplavy	9 100	veľká	444
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2002						728
2003	1	ES	Únik ropy (Prestige)	436	regionálna	8,626
	2	IT	Zemetrasenie (Molise/Apulia)	1 558	regionálna	30,826
	3	IT	Erupcia sopky (Etna)	894	regionálna	16,798
	4	IT	Záplavy (severné Taliansko)	(1 900)	(veľká)	zamietnutá
	5	GR	Nepriaznivé zimné počasie	(nejasná)	(veľká ?)	zamietnutá
	6	PT	Lesné požiare	1 228	veľká	48,539
	7	FR	Lesné požiare (južné Francúzsko)	531	(regionálna)	zamietnutá
	8	ES	Lesné požiare (hranica s Portugalskom)	53	susedná krajina	1,331
	9	MT	Záplavy	30	veľká	0,961
	10	IT	Záplavy (Friuli Venezia-Giulia)	(525)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2003						107,081
2004	1	FR	Záplavy (delta Rhôny)	785	regionálna	19,625
	2	ES	Záplavy (Malaga)	(73)	(regionálna)	zamietnutá
	3-9	ES	Lesné požiare (7 žiadostí)	(480)	(regionálna)	všetkých 7 zamietnutých
	10	SK	Záplavy	(29)	(regionálna)	zamietnutá
	11	SI	Zemetrasenie	(13)	(regionálna)	stiahnutá
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2004						19,625
2000	1	SK	Víchrice (Tatry)	203	veľká	5,668
	2	IT	Záplavy (Sardinia)	(223,	(regionálna)	zamietnutá

nadhodnoten

Rok	Krajina	Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)	
5			á)			
	3	EE	Búrka	veľká	1,29	
	4	LV	Búrka	veľká	9,487	
	5	SE	Búrka „Gudrun“	veľká	81,725	
2005	6	LT	Búrka	susedná krajina	0,379	
	7	GR	Záplavy na rieke Evros	(regionálna)	zamietnutá	
	8	RO	Jarné záplavy	veľká	18,798	
	9	BG	Jarné záplavy	veľká	9,722	
	10	BG	Letné záplavy	veľká	10,632	
	11	RO	Letné záplavy	veľká	52,4	
	12	AT	Záplavy (Tirolsko/Vorarlbersko)	regionálna	14,799	
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2005					204,905	
2006	1	UK	Výbuch v skladovacích priestoroch ropy Buncefield	(regionálna)	stiahnutá	
	2	GR	Záplavy na rieke Evros	regionálna	9,306	
	3	HU	Záplavy	veľká	15,064	
	4	ES	Lesné požiare v Galícii	(regionálna)	zamietnutá	
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2006					24,370	
2007	1	DE	Orkán „Kyrill“	veľká	166,9	
	2	FR	Réunion cyklón „Gamede“	regionálna	5,29	
	3	ES	Záplavy na El Hierro	(regionálna)	zamietnutá	
	4	ES	Záplavy v La Mancha	(regionálna)	zamietnutá	
	5	UK	Záplavy	veľká	162,387	
	6	CY	Lesné požiare	(regionálna)	zamietnutá	
	7	ES	Lesné požiare na Kanárskych ostrovoch	(regionálna)	zamietnutá	
	8-16	IT	9 žiadostí týkajúcich sa lesných požiarov v 9 regiónoch	-	(regionálna)	nepripustná, zmeškaný termín
	17	FR	Hurikán Dean/Martinique	regionálna	12,78	
	18	GR	Lesné požiare	veľká	89,769	
19	SI	Záplavy	veľká	8,254		
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2007					445,380	

Rok	Krajina		Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
2008	1	CY	Sucho	165,4	veľká	7,605
	2	RO	Záplavy	471,4	regionálna	11,785
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2008						19,390
2009	1	FR	Hurikán Klaus	3 805,5	veľká	109,377
	2	IT	Zemetrasenie v regióne Abruzzo	10 212,0	veľká	493,771
	3	GR	Lesné požiare	(152,8)	(regionálna)	zamietnutá
	4	CY	Búrky	(2,6)	(regionálna)	zamietnutá
	5	GR	Záplavy na ostrove Evia	(83,2)	(regionálna)	zamietnutá
	6	IT	Zosuvy pôdy v Messine	(598,9)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2009						603,148
2010	1	IE	Záplavy 2009	520,9	regionálna	13,022
	2	IT	Záplavy v Toskánsku	(211,7)	(regionálna)	zamietnutá
	3	ES	Záplavy v Andalúzii	(709,7)	(regionálna)	zamietnutá
	4	PT	Zosuvy bahna a pôdy na Madeire	1 080	veľká	31,256
	5	FR	Búrka Xynthia	1 425	regionálna	35,636
	6	SK	Záplavy	649,9	veľká	20,431
	7	PL	Záplavy	2 993,7	veľká	105,567
	8	CZ	Záplavy (jar)	204,5	susedná krajina	5,111
	9	HU	Záplavy	719,3	veľká	22,486
	10	HR	Záplavy (jar)	153,04	susedná krajina	3,826
	11	FR	Záplavy v departmáne Var	(703 – 778)	(regionálna)	zamietnutá
	12	RO	Záplavy	875,75	veľká	24,968
	13	CZ	Záplavy (jeseň)	436,5	regionálna	10,912
	14	DE	Záplavy v Sasku	(937,7)	(regionálna)	zamietnutá
	15	HR	Záplavy (jeseň)	47	susedná krajina	1,175
	16	SI	Záplavy (jeseň)	251,3	veľká	7,460
	17	HU	Únik červeného kalu	(174,32)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2010						281,849
2	1	IT	Záplavy v oblasti Benátska v roku 2010	676,36	regionálna	16,909

Rok	Krajina		Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
0 1 1	2	ES	Zemetrasenie v meste Lorca v roku 2011	842,84	regionálna	21,071
	3	CY	Výbuch na námornej základni v roku 2011	(357)	(veľká/iná ako prírodná)	zamietnutá
	4	IT	Záplavy v Ligúrii a Toskánsku v roku 2011	722,5	regionálna	18,062
Celková pomoc na základe žiadostí z roku 2011						56,042
Celková pomoc schválená od roku 2002					2 489,798835 mil. EUR	